

יום ו', י"ח בטבת תשע"ב (13 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ואלה ימי השבוע ש-(י)היה...

היום, י"ח בטבת בשנת ד'ר"ל [470] - רב הונא מרי בר מר זוטרא, ראש הגולה בבבל, ומשרשיא בר פקוד, הוצאו להורג במצוות מלך פרס (איגרת רב שרירא גאון). רב אמימר בר מר ינוקא, שנאסר איתם, הוצא להורג מאוחר יותר.

איגרת רב שרירא גאון
איגרתו המפורסמת - איגרת רב שרירא גאון - נכתבה סביב שנת ד'תשמ"ז (987) אל רבי יעקב בן נסים, מחכמי קירואן, כתשובה לשאלתו על השתלשלות התורה שבעל-פה מימי התנאים, האמוראים, הסבוראים והגאונים עד ימיו.

איגרת זו מהווה מקור מידע חשוב על התקופות בהן היא עוסקת. האיגרת סוקרת את סדרי הזמנים ודרך העריכה של המשנה, הבריייתות והתלמוד, וכן סוקרת את תקופת הגאונים. האגרת מסדרת את לוח הזמנים בו פעלו התנאים, האמוראים, הסבוראים ודורות הגאונים עד זמנו של הכותב.

איגרת זו יוצאת דופן בהיותה מעין מחקר היסטורי, חסר תקדים בספרות הרבנית. לאיגרת נוצרו שני נוסחים. המדויקת יותר לפי המקור היא הנוסח המופיע ב"ספר יוחסין". נוסח מאוחר יותר יצא לאור בידי גר גולדברג לפי כתב יד של מעתיק. שינוי בולט בין הנוסחים הוא שבנוסח שבספר יוחסין כתוב שרבי ערך וכתב את המשנה, ורב אשי ערך וכתב את התלמוד הבבלי ומובאים ראיות לכך, ואילו לפי הנוסח השני אין זה ברור ובו הושמטו כל ההוכחות לכך שרבי ערך וכתב את המשנה ורב אשי ערך וכתב את התלמוד.

שינוי הנוסח המקורי היה ככל הנראה כדי להתאים את האיגרת לשיטת מקצת רבני צרפת שטענו שעד לדורות האחרונים (ביחס לזמנם) לא היה דבר כתוב מהתורה שבעל פה. [מקור]

ה'תשס"ב - מבצע "תיבת נח": חיל הים תופס את אניית הנשק קארין איי.

<http://www.planetnana.co.il/mv13/karina01.html>

שבת קודש, י"ט בטבת ה'תרס"ב - נוסדה **הקרן הקיימת לישראל**.

לפני 90 שנה נוסדה **הקרן הקיימת לארבע דחיות**. חלומו של הפרופסור למתמטיקה **ועקשנותו של מהנדס חשמל**.

"מקלות מים--אדירים משפריים אדיר בפרום ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ששי** בשבת

(ב"ש): 16³⁶ (י-ם): 16²⁰ (ת"א): 16³⁵ (חיפה): 16²³

(ב"ש): 17³⁵ (י-ם): 17³⁵ (ת"א): 17³⁶ (חיפה): 17³⁴

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

"שמות" [שמות א' 1 - ו' 1]

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של **יעקב זאב בן נחמה** ו**יעל בת אסתר** בתוך שאר חולי ישראל

יום ו', י"ח בטבת תשע"ב (13 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הדבר היה ביום הרביעי של הקונגרס הציוני החמישי שנערך בעיר בזל בשווייץ, ב- 29 בדצמבר 1901, י"ט בטבת תרס"ב; כל אותו היום היו צירי הקונגרס עסוקים בדיון בהצעה להכריז על הקמת קרן לאומית לרכישת אדמות בארץ - ישראל, כפי שהציע ארבע שנים לפני כן, בקונגרס הראשון, הפרופ' למתימטיקה מאוניברסיטת היידלברג, הרמן שפירא. הקונגרס קיבל אז את הצעתו בהתלהבות, אבל ביצוע ההצעה נדחה. זמן קצר לפני הקונגרס השני, בקיץ 1898, מת פרופ' שפירא, והקמת הקרן לא יצאה אל הפועל גם בקונגרס השני, השלישי והרביעי. אפילו הרצל, שרחש אהדה רבה לפרופסור למתימטיקה בעל הזקן הארוך והמסודר יפה - הוא היה דומה לו משהו - לא עשה כל אותו הזמן לאישורה הממשי של ההצעה. הוא היה בטוח שיצליח להשיג בקרוב את הצ'ארטר (הזיכיון) מידי התורכים כדי להקים את המדינה היהודית, ואז, עם תחילת ההגירה הגדולה לארץ - ישראל, תוקם גם הקרן הלאומית שתרכוש אדמות להתיישבות. ואולם כבר עברו חמש שנים מאז נוסדה התנועה, הרצל נפגש עם הסולטן ועם מקורביו, ועם מלכים ורוזנים ושרים בכל רחבי אירופה ודן עמם על הרעיון ועל ביצועו, וכבר מתכנס הקונגרס החמישי - והצ'ארטר עדיין רחוק.

לעומתו יונה - יוהאן קרמנצקי, מהנדס חשמל ותעשיין מוינה שהתלהב מאוד לרעיון הקרן, ראה את עצמו מאז מות פרופ' שפירא מחויב להקים את הקרן הלאומית, והוא דחק בהרצל ובמנהיגי התנועה לאשר את ההצעה. ארבעה קונגרסים אמרו שהרעיון חשוב, אבל לא הקימו את הקרן כדת וכדין, והפעם, לקראת הקונגרס החמישי, הגיש קרמנצקי הצעה מגובשת להקמת הקרן, וכל אותו היום דנו צירי הקונגרס בהצעה באהדה רבה, אבל נראה היה שגם הפעם עומדים הצירים הנכבדים לדחות את הקמת הקרן, וראש המתנגדים היה מכס בודנהיימר, היועץ המשפטי של התנועה הציונית, שכמשפטן קפדן ודקדקן תבע ניסוח מדויק של מטרות הקרן ושל תקנותיה לפני האישור הרשמי, והציע שוב הקמת ועדה לנושא זה ודחיית האישור לקונגרס הבא. לאחר דיונים ארוכים באה שעת ההצבעה, ובודנהיימר העלה את הצעת הדחיה והצעתו נתקבלה ב- 81 קולות נגד 54.

הרצל היה עסוק בעניינים שונים הקשורים לקונגרס ולא נמצא באולם בעת ההצבעה. מישהו נחפז לספר לו על ההחלטה לדחות את הקמת הקרן, והרצל היה סבור שעכשיו הגיעה השעה שהרעיון יקרום עור וגידים. אולי הגיע הרצל למסקנה זו לאחר שהתברר לו שאישור הצ'ארטר יימשך עוד זמן רב ובינתיים יש לתת אפשרויות פעולה לחברי התנועה; ואולי גם זכר את דמעותיו של קרמנצקי המסור. כמה ימים לפני כן אמר מישהו באחת הוועדות שקדמו לקונגרס כי אולי כדאי לדחות שוב את הקמת הקרן, וקרמנצקי פרץ בבכי. עכשיו החליט הרצל שיש להעביר את ההצעה ויהי מה.

הרצל מיהר לאולם הקונגרס ובתואנה כי נעשתה שגיאה בניהול ההצבעה - דיוני הקונגרסים נערכו לפי כל הדקדוקים של הפרלמנטים שבאירופה - תבע לקיים הצבעה מחדש, ולפני כן נשא נאום נלהב ותבע את אישור הקרן הלאומית לרכישת אדמות בארץ ישראל, ואמנם הצירים נענו לו והצביעו על הקמת הקרן. לאחר שנתקבלה ההחלטה הודיע קרמנצקי המאושר כי הוא תורם את התרומה הראשונה - 10 פונט - לזכרו של מי שהעלה את רעיון הקרן הלאומית ולחם למענו שנים רבות ולא זכה לראות את

"מקלות מים רבים--אדירים משפרי-ים אדיר בפרום ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ששי בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16 ³⁶	(י-ם): 16 ²⁰	(ת"א): 16 ³⁵	(חיפה): 16 ²³
צאת השבת	(ב"ש): 17 ³⁵	(י-ם): 17 ³⁵	(ת"א): 17 ³⁶	(חיפה): 17 ³⁴

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: "שְׁמוֹת" [שמות א' 1 - ו' 1]

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של יעקב זאב בן נחמה ויעל בת אסתר בתוך שאר חולי ישראל

יום ו', י"ח בטבת תשע"ב (13 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

חלומי מתגשם - פרופ' הרמן שפירא. הרצל תרם את התרומה השניה ודוד וולפסון, עוזרו הנאמן של הרצל, הכריז על התרומה השלישית.

הרעיון כי העם היהודי ירכוש אדמה בארץ - ישראל למען עובדי - אדמה יהודים שיתיישבו בה, קדם בשנים רבות לתנועה הציונית ואפילו לתנועת חיבת - ציון שנוסדה ברוסיה 15 שנה לפני הקונגרס הציוני הראשון. הרב יהודה אלקלעי, שכהן ברבנות בממלכה האוסטרית - הונגרית, פירסם משנות הארבעים של המאה ה- 19 ספרים ומאמרים רבים שבהם הציע לישב מחדש את ארץ - ישראל ביהודים, וכדי לקיים מטרה זו הציע להקים קרן לפדיון הארץ, שתיקרא "צדקה כללית", ותפקידה יהיה לקנות אדמות מידי בעלי הקרקעות הערבים ומידי השלטונות התורכיים, שכן "מוכרח שתבוא הארץ לידינו מקנת כסף". עשרים שנה אחריו פירסם הרב צבי הירש קאלישר מרוסיה את ספרו "דרישת ציון" ובו קרא לשיבת היהודים לארצם, צעד שהוא ראה בו חלק מתהליך הגאולה שיקדים את בוא המשיח. הוא הציע להקים "חברה ארץ נושבת" אשר בה יתחברו "רעים אהובים... ויטעו כרמים ויעשו פרי לצדקה ויחזיקו ידי אחינו לעלות שמה (לארץ ישראל) ולישב שמה איש תחת גפנו ותחת תאנתו וזיתו".

תוכניות ליישוב הארץ עלו גם בין צעירי ירושלים, שהציעו באותו הזמן להקים יישובים חקלאיים בארץ. הם גם הגשימו את חלומם כשיסדו את המושבות הראשונות - ראש - פינה ופתח תקוה.

בשנת 1882, תרמ"ב, קמה תנועת חיבת - ציון, שחבריה הקימו כעשרים מושבות בארץ. פעילות חובבי - ציון הקיפה אלפי אנשים ואחד מחבריה הראשונים, פרופ' הרמן צבי שפירא, הטיף להקמת קרן לאומית לגאולת אדמות הארץ, ואת כל מרצו וזמנו הקדיש להגשמת רעיונו.

הרמן צבי שפירא נולד בשנת 1840 בליטא. בגיל צעיר הוסמך לרבנות ושימש רב וראש ישיבה. במקרה התגלגל לידי ספר מתימטיקה והרב הצעיר למד אותו ונתפס למדע. הוא החל ללמוד רוסית ומדעים כלליים והתקרב לסופרי ההשכלה העבריים. בן עשרים ושמונה נסע לברלין, למד גרמנית וחזר לרוסיה, ושם עסק לפרנסתו בעיסוקים שונים והמשיך בלימודיו. שוב נסע לגרמניה, למד מתימטיקה באוניברסיטה של היידלברג והצטיין בלימודיו. כשהיה בן ארבעים קיבל תואר דוקטור ונתמנה למרצה למתימטיקה באוניברסיטה. שש שנים אחר - כך נתמנה לפרופסור.

עם הקמת חיבת - ציון ייסד הרמן שפירא סניף של התנועה בהיידלברג ופירסם מאמרים נלהבים בעתונים העבריים, שבהם הציע שתי הצעות שנראו אז בלתי מתקבלות ביותר על הדעת: ייסוד אוניברסיטה עברית בירושלים והקמת קרן לאומית לרכישת אדמות בארץ - ישראל. הוא נסע לרוסיה ועשה נפשות לתוכניתו. אגב, בשנת 1889 הקימו מתיישבים בראשון - לציון אגודה שמטרתה "לתת גאולה לארץ אבותינו", וקראו לה "קרן קיימת" - וזו הפעם הראשונה שבא לעולם שם זה. האגודה אספה כמה אלפי פרנק, אבל פעילותה נפסקה אחרי זמן קצר.

"מקלות מים רבים--אדירים משפרי-ים אדיר בפרום ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ששי בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16 ³⁶	(י-ם): 16 ²⁰	(ת"א): 16 ³⁵	(חיפה): 16 ²³
צאת השבת	(ב"ש): 17 ³⁵	(י-ם): 17 ³⁵	(ת"א): 17 ³⁶	(חיפה): 17 ³⁴

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: "שְׁמוֹת" [שמות א' 1 - ו' 1]

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של יעקב זאב בן נחמה ויעל בת אסתר בתוך שאר חולי ישראל

יום ו', י"ח בטבת תשע"ב (13 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

הצעה לקונגרס

עם הקמת התנועה הציונית על-ידי הרצל הצטרף הרמן שפירא למייסדים ולקראת הקונגרס הראשון ב-1897 הפיץ חוברת בין הצירים ובה הציע את הקמת הקרן, שתישא "אופי לאומי כללי", תתבסס על תרומות ותיוחד רק לרכישת קרקעות ולניהולן; הקרקעות יימסרו למתיישבים בחכירה ל-99 שנים. את ההצעה להקמת הקרן העלה שפירא ביום האחרון של הקונגרס, והיא התקבלה בהתלהבות. ואולם הדקדקנים בצירים, ובראשם המשפטן מכס בודנהיימר, טענו שאין להקים את הקרן קודם שתנוסח חוקתה כדת וכדין - וביצוע ההצעה נדחה.

שפירא החל לפעול למען הגשמת ההצעה. הוא החליף מכתבים עם אישים ומוסדות, יצא למסעות, כינס כינוסים ונשא נאומים. שנה לאחר כינוסו של הקונגרס הראשון, במאי 1898, עמד שפירא לצאת לכינוס בקלן כדי להסביר את רעיונו. הוא חש ברע והרופא אסר עליו לנסוע, אבל שפירא לא נשמע לו ונסע לאסיפה. בקלן חלה בדלקת ריאות וב-8 במאי הלך לעולמו. הוא לא זכה להשתתף בקונגרס השני שהתקיים שלושה חודשים אחר - כך. גם קונגרס זה דן בהצעה על הקרן, אבל זו נדחתה לקונגרס שלאחריו ושוב נדחתה ההצעה לקונגרס נוסף, עד שאושרה בקונגרס החמישי.

ספר זהב ובולים

חודש לאחר ההחלטה על הקמת הקרן הקיימת נבחר יונה קרמנצקי למנהלה והתחיל מייד בפעילות רבה.

יונה - יוהאן קרמנצקי נולד באודסה בשנת 1850 ובגיל צעיר עזב את רוסיה והשתקע בווינה. הוא למד הנדסת חשמל, מקצוע חדש באותם ימים, ופתח מפעל לצורכי חשמל, וזה התפתח מאוד. משהגיע שמע חיבת - ציון לוינה, הצטרף קרמנצקי לאגודה המקומית. הוא היה מן הראשונים שהרצל, בן עירו, העלה לפניהם את רעיון התנועה הציונית העולמית. הרצל רשם ביומנו ב-1896 שלוש הצעות שקרמנצקי הציע: להקים תעשייה כימית על שפת ים המלח, לחשמל את הארץ על - ידי ניצול כוח המים וליער אותה ביוזמה לאומית כללית.

"מקלות מים רבים--אדירים משפרי-ים אדיר בפרום ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ששי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16 ³⁶	(י-ם): 16 ²⁰	(ת"א): 16 ³⁵	(חיפה): 16 ²³
צאת השבת	(ב"ש): 17 ³⁵	(י-ם): 17 ³⁵	(ת"א): 17 ³⁶	(חיפה): 17 ³⁴

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: **"שמות"** [שמות א' 1 - ו' 1]

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של **יעקב זאב בן נחמה** ו**יעל בת אסתר** בתוך שאר חולי ישראל

יום ו', י"ח בטבת תשע"ב (13 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היה בו בקרמנצקי מן הלהט של יהודי מזרח אירופה ומן היכולת המעשית של יהודי המערב. הוא התלהב מרעיונו של הרמן שפירא שהועלה בקונגרס הראשון להקים קרן לאומית, והחל, כאמור, לפעול למען מטרה זו, עד שנתקבלה ההצעה. קרמנצקי נבחר למנהל הקרן, הקים לשכה ראשית בווינה וחיפש דרכים לפרסם את הקרן בין הציונים, לעשותה למוסד עממי להמונים ולאסוף תרומות למען מטרותיה.

קרמנצקי הציע את ספר - הזהב של הקרן, שבו נרשמו ונרשמים בעלי יובל בימי חגיהם ובציונים אחרים של חייהם בידי בני משפחותיהם ומוקריהם. ועד היום תעודה זו היא תעודת כבוד ראשונה במעלה ליהודים בכל מקום.

קרמנצקי החל גם בפירסום בולים של קרן קיימת שתמורתם הוקדשה לקרן. בולים אלו הודבקו על מסמכים רשמיים של המוסדות הציוניים ועל מכתבים אישיים, ממכתבי עסק ועד מכתבי אהבה, ורבים אספו אותם. הבול הראשון של הקרן יצא לאור בשנת 1902 ועליו כתובת "ציון" ומגן דוד. הוא התקבל בהתלהבות ואחריו יצאו לאור בולים אחרים, צבעוניים ומעוצבים יפה, ועליהם תמונות אישים ומפעלים בארץ - ישראל. במשך השנים יצאו לאור אלפי בולים והם גם היו בולים רשמיים של מדינת ישראל בימי הקמתה
ב- 1948

צעדים ראשונים

הרצל מינה לקרמנצקי עוזר - גנרל יהודי, האציל אלכסנדר לבית אייס, שהיה היהודי בעל הדרגה הגבוהה ביותר בצבא האוסטרי - גנרל-מיור. אייס שירת שנים רבות בצבא ואולם כאשר רמזו לו שאם ברצונו להוסיף ולעלות בדרגה עליו להתנצר, לא היסס להתפטר. הרצל התרגש מן המחווה הגאה של הגנרל היהודי ומינה אותו למנהל האדמיניסטרטיבי של לשכת הקרן בווינה.

הנושא שעמד במרכז דיוני הקונגרס השישי שהתקיים ב- 1903 היה הצעתו של הרצל להקים באוגנדה "מקלט זמני" ליהודים הנרדפים. ההצעה עוררה מחלוקת וכמעט גרמה לפילוג בתנועה בת שש השנים. בסופו של דבר נתקבלה מעין פשרה: הקונגרס החליט על בירור האפשרות להתיישבות באוגנדה, וכמשקל נגד התקבלה גם החלטה על הקמת "ועדה ארצישראלית" שתפעל למען עשיה בארץ. בעקבות ועדה זו קם "המשרד הארצישראלי" ב- 1907 בראשות ארתור רופין. בכך התחילה הפעולה המעשית בארץ ישראל של התנועה הציונית, יחד עם הפעילות המדינית ברחבי העולם.

הקרן הקיימת היתה המוציאה לפועל של תוכניות המשרד. פעולותיה באותן שנים, עד סוף מלחמת

"מקלות מים רבים--אדירים משפרי-ים אדיר בפרום ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ששי בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16 ³⁶	(י-ם): 16 ²⁰	(ת"א): 16 ³⁵	(חיפה): 16 ²³
צאת השבת	(ב"ש): 17 ³⁵	(י-ם): 17 ³⁵	(ת"א): 17 ³⁶	(חיפה): 17 ³⁴

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: "שמות" [שמות א' 1 - ו' 1]

הדף מוקדש לפידיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של יעקב זאב בן נחמה ויעל בת אסתר בתוך שאר חולי ישראל

יום ו', י"ח בטבת תשע"ב (13 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

העולם הראשונה, התפשטו לתחומים רבים, ולא הצטמצמו ברכישת אדמות דווקא. היא השתתפה במשלחת של הבוטנאי פרופ' בלאנקהורן, שחקר את המחצבים ואת אפשרויות ההתיישבות סביב ים המלח, מעבר לירדן ובעמק הירדן. במשלחת זו היה חבר אהרון אהרונסון ובאחד ממסעותיו גילה את "אם החיטה".

הקרן הלוותה את הכספים להקמת תל - אביב והדר הכרמל, עזרה לחינוך העל - יסודי שהחל אז בארץ בגימנסיה "הרצליה" ובגימנסיה בירושלים, רכשה אדמות ליד הכנרת ועליהן קמה הקבוצה הראשונה דגניה ויישובים אחרים. יהושע חנקין רכש בשבילה את האדמות הראשונות בעמק יזרעאל, והקרן הקימה שכונות לעולים התימנים במושבות הוותיקות, יסדה חוות ניסיונות בבן - שמן בהנהלת יצחק וילנסקי, שבה הונהגה השיטה החקלאית המקובלת עד היום בארץ - "המשק המעורב", ונטעה את היערות הראשונים בבן - שמן ובחולדה. שמה של הקרן הקיימת התפרסם בעולם היהודי כולו. קופסאות הקרן נמצאו כמעט בכל בית יהודי ורבות פעלו למענה. היא היתה לסמל של הציונות ולמוסד מחנך לארץ ישראל.

עם תום מלחמת העולם הראשונה, משהחלה הפעילות הגדולה בהתיישבות, התרכזה הקרן ברכישת אדמות, נטיעת יערות, חדירה לשטחים חדשים, בעמק בית - שאן, בעמק זבולון ובעמק חפר, ובעיקר בנגב. בפרוץ מלחמת העצמאות ב- 1947 נמצאו על אדמת הקרן - הקיימת, 233 יישובים והן שעזרו ליצור את גבולה של מדינת ישראל.

לאחר קום המדינה היתה הקרן לגורם מרכזי בקליטת העליה, הכשירה רבות דונם להתיישבות ונטעה יערות בכל רחבי הארץ. בשנים האחרונות פרצה מאות קילומטרים של דרכים והקימה פארקים לרווחת ההמונים. עד היום היא עדיין הקרן המרכזית, המרכזת פעילות רבה בארץ ובחוץ - לארץ לעשייתה של הארץ לירוקה יותר ופורחת יותר.

<http://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=34>

יום ראשון, כ' בטבת

"מקלות מים רבים--אדירים משפרי-ים אדיר במרום ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ששי בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16 ³⁶	(י-ם): 16 ²⁰	(ת"א): 16 ³⁵	(חיפה): 16 ²³
צאת השבת	(ב"ש): 17 ³⁵	(י-ם): 17 ³⁵	(ת"א): 17 ³⁶	(חיפה): 17 ³⁴

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: **"שְׁמוֹת"** [שמות א' 1 - ו' 1]

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של **יעקב זאב בן נחמה ויעל בת אסתר** בתוך שאר חולי ישראל

יום ו', י"ח בטבת תשע"ב (13 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

יום שני, כ"א בטבת ה'תשמ"ג - נוסד היישוב **נוה דקלים** שהיה בגוש קטיף. הישוב נוה דקלים היה הישוב המרכזי בגוש קטיף ושימש כמרכז העירוני לכל תושבי הגוש.

הישוב עלה לקרקע בשנת תשמ"ג (1983) כישוב קהילתי דתי עם קבוצה של שבעים משפחות

ובשנים האחרונות התגוררו בו כ-550 משפחות.

הישוב נבנה על דיונות חול יפהפיות הצופות אל הים ונושקות לרצועת חוף קסומה. יחודו של הישוב היה ההטרוגניות שבו. בנוה דקלים התגוררו למעלה מחמש מאות משפחות שבאו מכל קצות הארץ וחיו ביחד חיים של אהבה ואחוה: חב"דניקים ובני הקיבוץ הדתי, אשכנזים וספרדים, יוצאי אתיופיה ויוצאי ברה"מ, מבוגרים וקשישים עם זוגות צעירים, פועלים, אנשי מסחר ושירותים עם אברכים ורבנים.

כולם חיו ביחד כמשפחה אחת גדולה מתוך אהבה ומתן כבוד איש לרעהו. כל אחד ואחת מאנשי הישוב ידעו כי בעת שמחה כמו בעת צרה חו"ח, אף פעם הם לא לבד. תמיד, תמיד "משפחת נוה דקלים" תהיה אתם.

במשך כ-20 שנה ידע הישוב מעשי חבלה, חדירות מחבלים, ניסיונות פיגוע ואלפי נפילות של פצצות מרגמה. למרות הכל, האנשים לא עזבו את המקום, אלא להפך, הוסיפו והתחזקו, משפחות נוספות הצטרפו לישוב, אנשים בנו בתים והרחיבו את הבתים הקיימים, הוסיפו עוד ועוד בניה, תורה ואמונה.

בי"ב באב תשס"ה, גורשו מתיישבי נוה דקלים מבתיהם והישוב הוחרב ע"י כוחות צה"ל. בתי הכנסת שנשארו עומדים על תליהם, נבזזו ונהרסו ע"י הערבים. היישוב הפורח הפך לתל חרבות <http://www.ndn.org.il/44660> אודות הישוב

יום שלישי, כ"ב בטבת בשנת ה'תש"א - פרוץ **פרעות בוקרשט** פוגרום בבית כנסת בבוקרשט, רומניה

בתצלום נראים ספרי תורה קרועים בבית כנסת שחולל בפוגרום שנערך על ידי הלגיונרים של "משמר הברזל" בבוקרשט, רומניה, בינואר 1941. במהלך מרד הלגיונרים ב-21 בינואר 1941 נערכו פרעות ביהודי בוקרשט. יהודים נתפשו בבתי כנסת וברחובות, חלקם לפי רשימות שהוכנו מראש. כ-100 יהודים הועלו על משאיות ונורו למוות במקומות שונים בסביבת בוקרשט. בעת ההרג שערכו הלגיונרים התנפלו כנופיות בריונים ואספסוף על שכונות היהודים, שדדו, אנסו והרסו בתים וחנויות. הפרעות ארכו שלשה ימים ובמהלכן נרצחו 127 יהודים.

"מקלות מים רבים--אדירים משפרי-ים אדיר בפרום ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ששי** בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16 ³⁶	(י-ם): 16 ²⁰	(ת"א): 16 ³⁵	(חיפה): 16 ²³
צאת השבת	(ב"ש): 17 ³⁵	(י-ם): 17 ³⁵	(ת"א): 17 ³⁶	(חיפה): 17 ³⁴

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: **"שְׁמוֹת"** [שמות א' 1 - ו' 1]

הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של **יעקב זאב בן נחמה** ו**יעל בת אסתר** בתוך שאר חולי ישראל

יום ו', י"ח בטבת תשע"ב (13 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

יום רביעי, כ"ג בטבת בשנת ה'תשס"ג - 4 נרצחים בהתקפת מחבלים על ישיבת עתניאל

4 הרוגים בהתקפה על הישיבה בהתנחלות עתניאל

שני מחבלים נכנסו למטבח של ישיבת ההסדר בהתנחלות ורצחו את 4 תורני האוכל. עוד 9 ישראלים נפצעו באירוע לפני שהמחבלים חוסלו. הג'יהאד: זו נקמה על חיסול פעיל בכיר בארגון

ארבעה ישראלים נהרגו בפיגוע שהיה ביום שישי בערב בהתנחלות עתניאל בדרום הר חברון: גבריאל חוטר (18) מהיישוב אלוני הבשן; צביקה זימן (18) מרעות; טוראי יהודה במברגר (19) מקרני שומרון; סמ"ר נעם אפטר (23) משילה. במברגר ואפטר הם חיילי צה"ל בחופשה ללא תשלום, שלמדו בישיבת ההסדר. בפיגוע נפצעו תשעה חיילים - חמישה מהם לוחמים שהשתתפו בחילופי אש עם המחבלים, וארבעה מהם תלמידי הישיבה שהינם חיילים בחופשה ללא תשלום.

המחבלים חתכו את הגדר וחדרו למטבח

שני מחבלים, אנשי הג'יהאד האיסלאמי, שהיו לבושים במדי צה"ל ובאפודי קרב וחמושים ברובי M-16 ובשמונה מחסניות, הגיעו להתנחלות בערך בשעה 19:40 בערב שבת. הם עשו את דרכם בוואדי שבין העיירה דהריה לעתניאל, והתקרבו מדרום לישיבת ההסדר של עתניאל, שבית המדרש הגבוה שלה נראה היטב בכל רחבי האזור. רוב ההתנחלות אינה מוקפת גדר, ודווקא ישיבת ההסדר מגודרת - אולם המחבלים חתכו את הגדר הרעועה ללא קושי ונכנסו למבנה.

מייד עם כניסתם לישיבה פתחו המחבלים באש לכל עבר. הם התקדמו תוך כדי ירי אל המטבח, שנמצא בחלקה האחורי של הישיבה, ונכנסו לתוכו דרך דלת השירות האחורית. באותה שעה סיימו תורני המטבח לסדר את המנות הראשונות על צלחות ההגשה, והחלו להוציאן לחדר האוכל. ארבעת התורנים ששהו במטבח נפגעו מן האש ונהרגו, אולם נעם אפטר הצליח, לפני שנהרג, לסגור ולנעול את הדלת המפרידה בין המטבח לחדר האוכל, כך שהמחבלים לא הצליחו להיכנס לחדר האוכל, שבו היו באותה עת עשרות רבות של תלמידים ואנשי סגל. המחבלים ירו בכל זאת לתוך חדר האוכל דרך חלונות בדלת, ומן האש נפצעו ארבעה מתלמידי הישיבה, אחד מהם באורח בינוני-קשה.

תלמידים השיבו אש מתוך חדר האוכל

תלמידים השיבו אש מתוך חדר האוכל לעבר המחבלים. אחד מהפצועים באירוע, יעקב אוחנה (22), תלמיד ישיבת הר-עציון שבגוש-עציון, היה, לפי עדותו,

הראשון שהשיב אש מתוך חדר האוכל לעבר המחבלים. "שמענו יריות מתוך המטבח, וישר הבנו כי מדובר בפיגוע", סיפר אוחנה ל-ynet, "לקחתי תת-מקלע עוזי שהיה על השולחן לידי, ויריתי צרור לכיוון

"מקלות מים רבים--אדירים משפריים אדיר בפרום ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ששי בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16 ³⁶	(י-ם): 16 ²⁰	(ת"א): 16 ³⁵	(חיפה): 16 ²³
צאת השבת	(ב"ש): 17 ³⁵	(י-ם): 17 ³⁵	(ת"א): 17 ³⁶	(חיפה): 17 ³⁴

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: **"שְׁמוֹת"** [שמות א' 1 - ו' 1]

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של יעקב זאב בן נחמה ויעל בת אסתר בתוך שאר חולי ישראל

יום ו', י"ח בטבת תשע"ב (13 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

המטבח". לטענת אוחנה, האש שנורתה אל המחבלים מתוך חדר האוכל גרמה להם לחשוב שיש במקום לוחמים חמושים, ולכן הם נמנעו לפרוץ לחדר האוכל. תלמיד נוסף, אסף פאסי, השיב אש לעבר המחבלים, ואחרי-כן השתתף במרדף אחריהם ונפצע.

לשמע היריות נזעקו למקום לוחמים מגדוד "לביא". מפקדת הגדוד ממוקמת סמוך לשער ההתנחלות, לאחר שצה"ל העביר בשנה האחרונה מוצבים ובסיסים רבים לתוך יישובים יהודיים בשטחים כדי לספק להם הגנה טובה יותר. במפקדה ישב אותה שעה רב-סרן סלים, סגן מפקד הגדוד. לשמע היריות הוא אסף כוח התערבות של לוחמים שהיו בבסיס, והם הגיעו למקום הפיגוע בתוך שתי דקות. לדברי קצין בכיר, "התגובה המהירה של כוחות מגדוד 'לביא', שבסיסם נמצא בצמוד ליישוב, סייעה את האירוע בתוך דקות. אם המחבלים היו מצליחים לפרוץ את הדלת בין המטבח לחדר האוכל, זה היה מסתיים בטבח חמור בהרבה".

המחבלים, שזיהו כנראה את החיילים המתקרבים, החלו לנהל חילופי אש עם חיילי הכוח. אחד מהמחבלים ניסה להסתגר במטבח, אולם יצא לאחר-מכן ונהרג בחילופי האש כ-20 מטרים משם. בחילופי האש נפצעו באורח קל רב-סרן סלים ואחד מקציני המטה שלו. השניים פונו לבית החולים "הדסה עין כרם" בירושלים.

במקביל נפתח חדר האוכל, ומתנדבי ההצלה של יהודה ושומרון החלו לפנות את הפצועים ולטפל בהם. הלוחמים סרקו את פתחי חדר האוכל, ולאחר שנשללה האפשרות להימצאותו של מחבל נוסף במקום, נכנסו כוחות ההצלה גם למטבח עצמו. בשלב זה לא היה ניתן כבר להציל את ארבעת התורנים, ומותם נקבע במקום.

המח"ט והמג"ד הסתערו על המחבל והרגו אותו

המחבל השני נמלט מן היישוב במהלך חילופי האש עם חיילי "לביא". הוא יצא דרך הפתח שממנו נכנס, ורץ לאורך הוואדי חזרה לכיוון דהריה. כוח בראשות מפקד חטיבת יהודה, אלוף-משנה חגי מרדכי, ומפקד גדוד שחם מחטיבת הנח"ל, סגן-אלוף ערן, יצא בעקבות המחבלים. בראש הכוח צעד קצין הגישוש של אוגדת יהודה, סגן איימן.

הכוח התקדם בעקבות המחבל השני לכיוון מחצבה גדולה דרומית ליישוב. המחבל הבחין בחיילים ופתח באש לעברם. הוא פצע שלושה מהם באורח קל. הכוחות השיבו אש לעבר המחבל, אולם הוא הסתתר מאחורי סלעים ושיחים. הכוחות המשיכו לירות לעבר המחבל על מנת לרתקו למקום המחסה, ובמקביל איגפו מפקד החטיבה ומפקד הגדוד את המחבל משני עבריו, הסתערו עליו והרגו אותו.

בין החיילים שנפצעו בחילופי האש היה סמל-ראשון ע', הקשר של מפקד החטיבה, ששימש גם כקשר של מפקד החטיבה הקודם, אלוף-משנה דרור ויינברג ז"ל. כאשר נפגע ויינברג בחזהו בירי מן המארב בחברון, רץ ע' לתוך הסמטה וחילץ אותו על גבו לג'יפ, משם לקח אותו לעמדת איסוף הפצועים. שני הפצועים האחרים שנפצעו הם לוחמים בגדוד "שחם" ובגדוד "לביא".

ביישוב עצמו עברו חיילי צה"ל מבית לבית ווידאו כי המחבלים לא הצליחו לפגוע באנשים נוספים או להתבצר ביישוב. שלוש שעות מתום הארוע, הוא הסתיים בארבעה הרוגים ישראלים, תשעה פצועים, ושני מחבלים הרוגים.

"מקלות מים רבים--אדירים משפרי-ים אדיר בפרום ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ששי בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16 ³⁶	(י-ם): 16 ²⁰	(ת"א): 16 ³⁵	(חיפה): 16 ²³
צאת השבת	(ב"ש): 17 ³⁵	(י-ם): 17 ³⁵	(ת"א): 17 ³⁶	(חיפה): 17 ³⁴

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: "שְׁמוֹת" [שמות א' 1 - ו' 1]

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של יעקב זאב בן נחמה ויעל בת אסתר בתוך שאר חולי ישראל

יום ו', י"ח בטבת תשע"ב (13 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ארבעת הפצועים בחדר האוכל של הישיבה הועברו לבתי החולים "סורוקה" בבאר-שבע ו"הדסה עין-כרם" בירושלים, לאחר טיפול ראשוני שקיבלו ממתנדבי ההצלה של יהודה ושומרון. כמה מהם כבר שוחררו, וגם מצבו של הפצוע הקשה התייצב, והוא מוגדר כעת בינוני.

נהרס ביתו של ראש חוליית הג'יהאד באזור

מזכ"ל ארגון הג'יהאד האיסלמי, רמדאן עבדאללה שלאח, קיבל אחריות על הפיגוע בשיחה עם תחנת הטלוויזיה אל ג'זירה, ואמר כי [מדובר בתגובה](#) על הריגת בכיר הג'יהאד יום קודם לכן בקבטיה, חמזה אבו אל רוב. בתשובה לשאלה כיצד הפיגוע ישפיע על המשא ומתן להפסקת הפיגועים שמתנהל בין הפלגים הפלסטינים בקהיר, אמר שלאח כי "ביום חמישי האויב שיגר מסר כשהרג תשעה פלסטינים, והיום שלחו הלוחמים שלנו את התשובה למסר הזה". ראשי הפלגים הפלסטינים הכריזו כי יגיבו "באופן קשה" על פעולות צה"ל בשטחים, בהם נהרגו תשעה פלסטינים. ברשות טוענים כי הפעולות מכשילות את המשא ומתן הבין-פלסטיני להפסקת אש, וגוררות את הפלגים להגיב בפיגועים.

הג'יהאד האיסלמי לא פרסם את שמות המחבלים שהשתתפו בפיגוע, אולם במערכת הביטחון העריכו כי אחד מהשניים הוא ראש חוליית הג'יהאד באזור, עבד אל-רחים ת'לאחמה קיק. במערכת הביטחון אומרים כי משפחתו של אל-קיק הקימה הבוקר סוכת אבלים. בשבת בבוקר הרסו כוחות צה"ל את ביתו של אל-קיק בעיירה דורא, צפונית לעתניאל. מצה"ל נמסר כי המחבל, עבד אל-רחים ת'לאחמה קיק, השתתף גם בפיגוע ירי נגד ג'יפ צבאי בקיץ 2001, וכן סחר באמצעי לחימה וגייס אנשים לחוליית הג'יהאד.

אותה התארגנות ביצעה את המארב בחברון

אלוף פיקוד המרכז, משה קפלינסקי, אמר בתום האירוע כי שני המחבלים השתייכו לתשתית הג'יהאד האיסלאמי בחברון. קצין בכיר הוסיף כי מדובר באותה תשתית שאחראית לפיגוע הירי בציר המתפללים ב-15 בנובמבר, בו נהרגו 12 אנשי כוחות הביטחון, ובראשם מפקד חטיבת יהודה הקודם, אלוף-משנה ויינברג. "במבצע שניהל צה"ל באזור חברון לאחר אותו פיגוע נעצרו עשרות מחברי כלל הארגונים וגם התארגנות הג'יהאד ספגה מכה קשה, אבל עדיין יש בשטח כ-50 פעילים שלה", אמר קצין בפיקוד מרכז.

בשבת בבוקר הגיע למקום האירוע הרמטכ"ל, רב-אלוף משה (בוגי) יעלון, וסייר בזירת הפיגוע עם אלוף הפיקוד ומפקד האוגדה, תת-אלוף עמוס בן אברהם. הקצינים הבכירים סיפרו לרמטכ"ל כי התגובה המהירה של הכוחות והגעתם לאירוע בתוך כשתי דקות בלבד, סייעה במהירות את מעורבות האזרחים באירוע, והעבירה אותו לשלב של לחימה של כוחות צה"ל במחבלים, ובכך נחסכו קורבנות רבים. "אם הכוחות היו מתמהמהים או נמצאים מעט רחוק יותר, היו מצליחים המחבלים להיכנס לחדר האוכל ולהרוג רבים מיושביו", אמר קצין המעורב בתחקיר. בפיקוד מרכז סיפרו אתמול כי בחודש האחרון הצליחו צה"ל והשב"כ לסכל ולשבש 21 פיגועי חדירה ליישובים ברחבי השטחים בשלבים שונים של הכנות.

<http://www.ynet.co.il/articles/1,7340,L-2344615,00.html>

"מקלות מים רבים--אדירים משפריים אדיר בפרום ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ששי בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16 ³⁶	(י-ם): 16 ²⁰	(ת"א): 16 ³⁵	(חיפה): 16 ²³
צאת השבת	(ב"ש): 17 ³⁵	(י-ם): 17 ³⁵	(ת"א): 17 ³⁶	(חיפה): 17 ³⁴

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: "שְׁמוֹת" [שמות א' 1 - ו' 1]

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של יעקב זאב בן נחמה ויעל בת אסתר בתוך שאר חולי ישראל

יום ו', י"ח בטבת תשע"ב (13 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בברכת שבת שלום ומבורך,
ברכה ומרדכי

"מקלות מים רבים--אדירים משפרי-ים אדיר בפרום ה'." [תהלים צ"ג 4]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ששי בשבת

כניסת השבת	16 ³⁶ (ב"ש):	16 ²⁰ (י-ם):	16 ³⁵ (ת"א):	16 ²³ (חיפה):
צאת השבת	17 ³⁵ (ב"ש):	17 ³⁵ (י-ם):	17 ³⁶ (ת"א):	17 ³⁴ (חיפה):

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: "שמות" [שמות א' 1 - ו' 1]

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של יעקב זאב בן נחמה ויעל בת אסתר בתוך שאר חולי ישראל